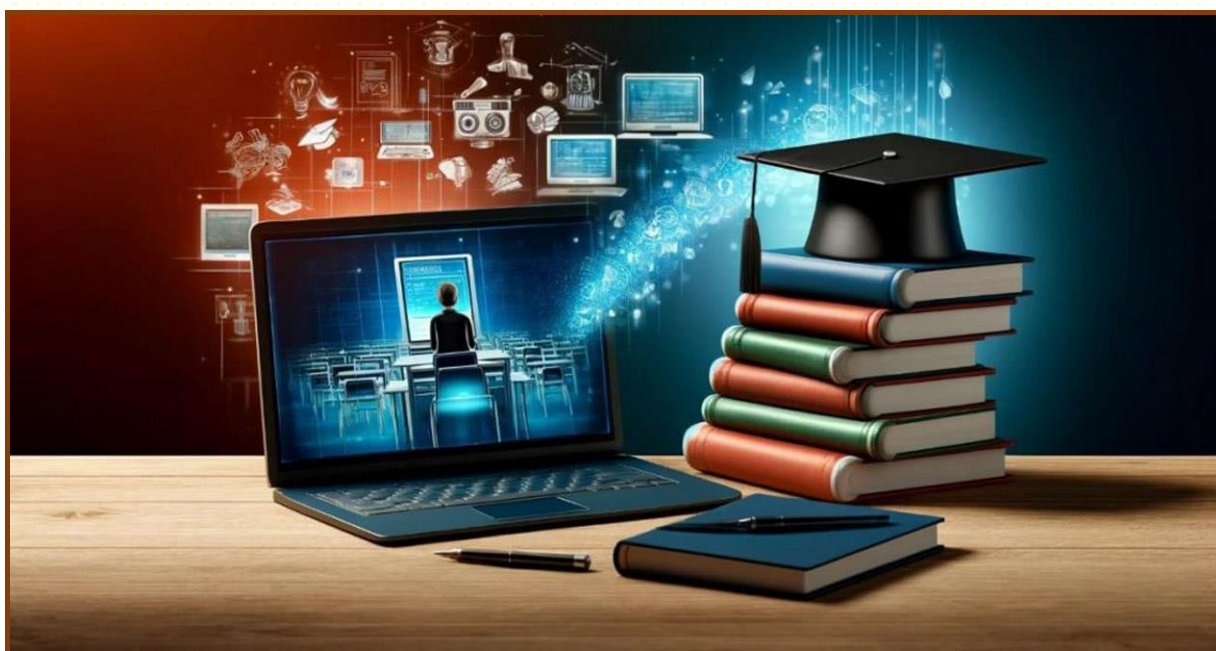

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ

для здобувачів другого рівня вищої освіти денної
та заочної форм навчання зі спеціальності
**А4. Середня освіта (за предметними спеціальностями),
предметної спеціальності А4.13 Середня освіта
(Мистецтво. Музичне мистецтво)**

Електронне видання

Кам'янець-Подільський
2026

УДК 001.89(075.8)

С56

Рекомендувала вчена рада педагогічного факультету Кам'янець Подільського національного університету імені Івана Огієнка (протокол №13 від 26.11. 2025 р.)

Рецензенти:

Козир А. В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри хорового диригування та теорії і методики музичної освіти факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського Українського державного університету імені Михайла Драгоманова;

Боршуляк А. М. – кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри музичного мистецтва Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

М54 Методичні рекомендації з написання та захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи для здобувачів другого рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання зі спеціальності А4. Середня освіта (за предметними спеціальностями), предметної спеціальності А4.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) [Електронний ресурс] / укладач: д. пед. н., проф. В. М. Лабунець. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2026. 55 с.

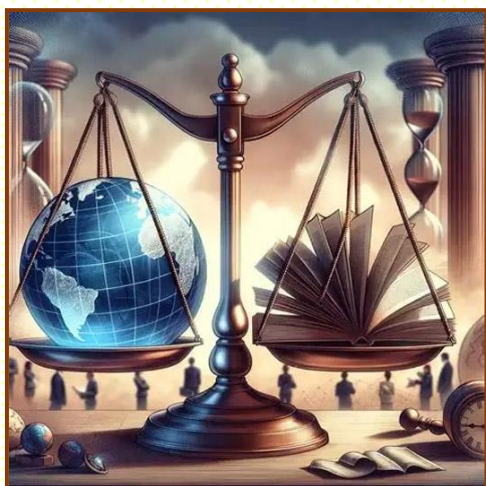
У методичних рекомендаціях окреслено загальні вимоги до написання кваліфікаційних робіт і підготовки до захисту здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Музичне мистецтво), спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями), предметною спеціальністю А4.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво).

УДК 001.89(075.8)

Електронна версія рекомендацій доступна за покликанням:

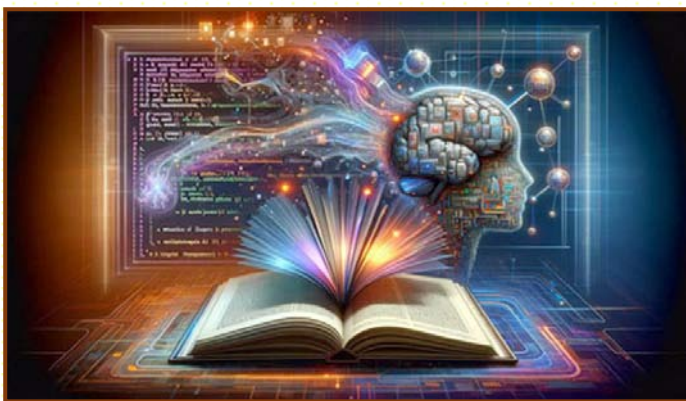
URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10273>

© Лабунець В. М.: укладання, 2026

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. Цілі кваліфікаційної роботи	6
2. Загальні вимоги до написання кваліфікаційної роботи	9
3. Обов'язки керівника кваліфікаційної роботи	12
4. Структура і написання кваліфікаційної роботи	17
5. Мова і стиль кваліфікаційної роботи	25
6. Оформлення кваліфікаційної роботи	27
7. Процедура перевірки кваліфікаційних робіт на наявність/відсутність плагіату	32
8. Вимоги до захисту і презентації кваліфікаційної роботи	33
9. Оцінювання кваліфікаційної (магістерської) роботи	35
10. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи	37
11. Розгляд апеляцій	39
12. Список рекомендованої літератури	40
13. Додатки	44

ВСТУП

Методичні рекомендації розроблено на підставі законів України «Про освіту», «Про вищу

освіту», нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України та інших уповноважених державних органів у галузі освіти, внутрішньої нормативної бази Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка з питань організації освітнього процесу.

У сучасному культурному середовищі музичне мистецтво виступає ключовим засобом впливу на духовний, естетичний та емоційний розвиток особистості. На тлі активної глобалізації, цифровізації та підвищеного інтересу до збереження національної ідентичності виникає потреба в глибшому усвідомленні ролі музики у суспільному, освітньому та культурному житті.

Кваліфікаційне дослідження є актуальним з кількох причин. По-перше, музичне мистецтво постійно змінюється, що створює необхідність у вивченні нових художніх тенденцій, стилів та форм музичної виразності. По-друге, дедалі більшу роль відіграє міждисциплінарний підхід до аналізу музичного матеріалу, який відкриває можливості для нових інтерпретацій відомих явищ. По-третє, сучасна музична освіта потребує впровадження нових педагогічних стратегій, що ґрунтуються на всебічному теоретичному та практичному осмисленні музичного мистецтва.

Підготовка здобувачів другого рівня вищої освіти до наукової діяльності відбувається не лише під час вивчення відповідних навчальних дисциплін, а насамперед у процесі виконання кваліфікаційної роботи. Цей процес охоплює низку основних етапів: вибір теми дослідження та визначення методів роботи з науковою літературою; опрацювання джерел, нормативних та законодавчих документів; складання бібліографії; аналіз і узагальнення отриманої інформації; збір, систематизація та обробка фактичних даних для підготовки роботи; формулювання практичних рекомендацій і пропозицій щодо вирішення досліджуваної проблеми; написання тексту роботи відповідно до її структурних частин; оформлення матеріалів на комп'ютері та брошурування; перевірка роботи на наяв-

ність академічного плагіату, фабрикацій і фальсифікацій; а також підготовка до захисту, що передбачає отримання рецензії, підготовку виступу, підбір і оформлення ілюстрацій та створення презентації.

Узагальнення досвіду наукового керівництва та розробка запропонованих методичних рекомендацій стали результатом вивчення труднощів, з якими стикаються магістранти та їхні наукові керівники на різних етапах підготовки кваліфікаційних робіт. Ці рекомендації можуть стати корисними як для здобувачів вищої освіти, так і для викладачів, які супроводжують наукову діяльність студентів.

1. ЦІЛІ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Згідно зі статтею 5 Закону України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 № 1556–VII, редакція від 28.05.2024), ступінь магістра є другим рівнем вищої освіти, який здобувається у результаті успішного засвоєння відповідної освітньої програми у закладі вищої освіти. Цей ступінь може бути отриманий за освітньо-професійною або освітньо-науковою програмою. Державна атестація на рівні магістратури передбачає обов'язковий захист магістерської роботи. Її написання є важливим етапом у підготовці висококваліфікованих фахівців, дієвим інструментом перевірки знань здобувача, а також оцінювання його здатності до творчого й практичного вирішення складних професійних завдань інноваційного спрямування. Крім того, це суттєвий чинник розвитку креативного мислення та поглиблення професійних знань майбутніх спеціалістів.

Кваліфікаційна робота – це самостійне випускне наукове дослідження, яке виконується з метою підтвердження кваліфікації здобувача та отримання академічного ступеня магістра шляхом публічного захисту. Вона є завершальним етапом освітнього процесу, що дозволяє оцінити рівень опанування теоретичними знаннями, практичними навичками та вміннями за обраною спеціальністю. Робота також демонструє здатність здобувача застосовувати сучасні методи наукових досліджень і набути компетентності, необхідні для ефективного вирішення професійних завдань, зокрема інноваційного характеру. Магістерська кваліфікаційна робота ґрунтується на досвіді, який здобувачі набули під час підготовки анотацій, рефератів і курсових досліджень у період навчання на бакалавраті. Вона спирається на засвоєні знання з дисциплін «Методика наукових досліджень», «Актуальні питання сучасної педагогіки», «Методика навчання мистецтва в закладах загальної середньої освіти», а також з низки фахових дисциплін професійної підготовки. Виконання такої роботи має бути спрямоване не лише на розв'язання науково-педагогічних проблем, а й на демонстрацію здатності автора до наукового пошуку, вміння аналізувати професійні проблеми, оцінювати їх та знаходити ефективні шляхи, методи й засоби їх вирішення.

Метою кваліфікаційної роботи є систематизація та поглиблення професійних компетентностей здобувача, сформованих у процесі навчання. Зокрема, це включає здатність до критичного осмислення й дослідження проблем у сфері педагогіки мистецтва та на стику різних галузей знань; уміння аналізувати й проєктувати сучасний освітній процес, здійснювати науково-дослідну, організаційно-управлінську, музично-педагогічну, музично-виховну, художньо-творчу й позаурочну (гурткову) діяльність. Також акцентується здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей і реалізації інтегрованого підходу в навчанні; уміння організовувати освітній процес із предмету «Музичне мистецтво» та інтегрованого курсу «Мистецтво» у межах позаурочної творчої діяльності, спираючись на сучасні наукові досягнення та використовуючи інноваційні методи навчання й виховання.

Основною метою магістранта є демонстрація набутих компетентностей з теорії та методики музичної освіти, а також з методології наукових досліджень у сфері музичного мистецтва. Зокрема, здобувач вищої освіти повинен виявити здатність самостійно формулювати й вирішувати наукові завдання, узагальнювати та систематизувати вітчизняний, зарубіжний і власний досвід художньо-педагогічної діяльності. Це забезпечує готовність майбутнього фахівця до ефективного виконання професійних обов'язків. Важливим чинником у підготовці та реалізації магістерської роботи є практичне впровадження її результатів у діяльність закладів загальної середньої чи фахової передвищої освіти. Саме через результати теоретичного та прикладного дослідження, представлені в кваліфікаційній роботі, магістрант має можливість підтвердити рівень своєї науково-практичної підготовки.

Основні завдання кваліфікаційної роботи полягають у наступному:

- формулювання проблеми, яка недостатньо розглянута у науково-методичній літературі;
- аналіз передового досвіду у сфері музичної педагогіки та встановлення нових взаємозв'язків між відомими педагогічними явищами в музиці;
- розкриття змісту ключових понять і явищ, що становлять предмет дослідження;
- визначення рівня сформованості, розвитку відповідних умінь, навичок, якостей та компетентностей;

- розроблення методичної системи й педагогічних умов, спрямованих на підвищення ефективності особистісного розвитку засобами музичного мистецтва;
- проведення експериментальної перевірки запропонованої методики на відповідність визначеним критеріям;
- формулювання самостійних висновків, а також підготовка методичних рекомендацій і практичних пропозицій щодо впровадження результатів дослідження у музично-педагогічну практику.

2. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота є індивідуальним завданням, що має практичну та науково-дослідницьку спрямованість і виконується здобувачем другого рівня вищої освіти на завершальному етапі фахової підготовки.

Вона слугує формою оцінювання здобутих під час навчання практичних навичок щодо вирішення актуальних проблем у соціальній сфері та містить елементи інновацій у професійній діяльності. Цей вид роботи повинен засвідчити, що магістрант володіє методологією наукового дослідження, вміє узагальнювати й аналізувати наукові джерела у відповідній галузі, працювати з нормативно-правовими актами, здійснювати збір, систематизацію та інтерпретацію емпіричних даних, проводити їхній статистичний аналіз. Також здобувач освіти має самостійно формулювати обґрунтовані висновки та надавати практичні рекомендації за результатами дослідження, дотримуючись принципів академічної доброчесності.

Метою виконання кваліфікаційної роботи є перевірка відповідності рівня підготовки здобувача другого рівня вищої освіти вимогам освітнього стандарту та освітньо-професійної програми (ОПП), що є підставою для присвоєння відповідної кваліфікації та видачі диплома.

Кваліфікаційна робота повинна відповідати таким критеріям:

- розкривати актуальну проблему, яка ще не знайшла достатнього висвітлення, або досліджувати окремий аспект відомого питання;
- мати логічну структуру та послідовність у викладенні матеріалу;
- базуватись на застосуванні методів, що відповідають меті дослідження, зокрема математико-статистичних;
- містити обґрунтовану аргументацію з використанням графіків, таблиць та інших засобів узагальнення даних;
- завершуватись виваженими висновками та обґрунтованими рекомендаціями.

У процесі написання кваліфікаційної роботи здобувачі другого рівня вищої освіти повинні:

- досліджувати законодавчі та нормативні документи, а також наукову й академічну літературу як вітчизняних, так і зарубіжних авторів з метою теоретичного обґрунтування сутності обраного явища, його форм, напрямів, чинників тощо;
- здійснювати збір, систематизацію та аналіз фактичних даних, що стосуються об'єкта дослідження, з метою виявлення основних тенденцій і закономірностей розвитку досліджуваного процесу або явища;
- розробляти та обґрунтовувати практичні пропозиції щодо вдосконалення досліджуваного явища або процесу, спираючись на відповідну методологічну базу.

Робота над кваліфікаційною роботою розпочинається з вибору теми дослідження. Тематика може бути взята зі списку, запропонованого випусковою кафедрою, або ж самостійно визначена магістрантом – за умови обґрунтування її актуальності та доцільності, а також за наявності відповідного запиту від закладу вищої освіти, установи чи організації. Під час формування тем для кваліфікаційних робіт студентів другого рівня вищої освіти викладачі випускової кафедри враховують кілька чинників: ступінь опрацювання проблематики, можливість отримання необхідної інформації для написання роботи, інтереси та потреби установ, на базі яких виконуються дослідження, науковий напрям діяльності кафедри, а також здібності здобувачів та рівень їхньої теоретичної й практичної підготовки.

Рекомендований перелік тем кваліфікаційних робіт обов'язково погоджують із гарантом освітньої програми, обговорюють і затверджують на засіданні випускової кафедри.

Теми кваліфікаційних робіт повинні бути актуальними, мати практичну значущість та відповідати сучасному стану науки, її перспективам, а також вимогам Стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та освітньо-професійною програмою. Назва теми має чітко відображати суть досліджуваної проблеми, бути короткою, зрозумілою та лаконічною. Варто уникати складної термінології, а також формулювань на кшталт: «Дослідження питання...», «Деякі питання...», «До питання...», «Матеріали до вивчення...», оскільки вони не дають чіткого уявлення про зміст роботи.

Після затвердження теми разом із науковим керівником, здобувач вищої освіти подає заяву з проханням надати дозвіл на виконання кваліфікаційної роботи за обраною темою. Після цього спільно з науковим керівником формується індивідуальне завдання для її виконання.

У подальшому завідувач випускової кафедри видає розпорядження щодо закріплення за здобувачами тем обраних кваліфікаційних робіт та наукових керівників. Для здобувачів другого рівня вищої освіти денної форми навчання теми кваліфікаційних робіт визначаються до початку проходження переддипломної практики. Науковими керівниками магістерських кваліфікаційних робіт призначаються науково-педагогічні працівники випускової кафедри, які мають науковий ступінь, або провідні фахівці, що володіють науковим ступенем у відповідній професійній сфері.

3. ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

У керівника кваліфікаційної роботи такі обов'язки:

- спільно з магістрантом визначити основні завдання кваліфікаційного дослідження;
- надати підтримку здобувачу вищої освіти у складанні календарного плану-графіка виконання роботи;
- порекомендувати актуальну вітчизняну та зарубіжну літературу, нормативні та довідкові джерела, що стосуються теми дослідження;
- проводити консультації відповідно до затвердженого графіка;
- здійснювати контроль за виконанням роботи, відповідаючи за її своєчасність та належну якість до моменту захисту;
- перевіряти окремі розділи під час написання, надавати зауваження та вказувати на недоліки з метою їх оперативного усунення;
- переконатися, що здобувач дотримується принципів академічної доброчесності;
- надати письмовий відгук на роботу та характеристики діяльності здобувача за встановленою формою;
- бути присутнім під час захисту кваліфікаційної роботи.

У разі потреби, за ініціативою наукового керівника кваліфікаційної роботи, завідувач випускової кафедри може залучати консультантів для роботи над окремими розділами дослідження. Консультант має право надавати рекомендації здобувачеві, перевіряти відповідні частини виконаної роботи та підтверджувати їх своїм візуванням.

Календарний план-графік виконання кваліфікаційних робіт із визначенням послідовності їх етапів затверджується випусковою кафедрою та доводиться до відома здобувачів.

Наступний етап роботи передбачає підбір літературних джерел, що розкривають окремі аспекти обраної теми дослідження. Такий перелік може бути наданий науковим керівником або сформований та доповнений магістрантом самостійно. До переліку джерел можуть входити: до-

відкова література (словники, енциклопедії, довідники), матеріали науково-практичних конференцій, статті з іноземних академічних журналів (зокрема англomовних, німецькомовних тощо), підручники та навчальні посібники зарубіжних авторів, публікації у фахових українських виданнях, дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії або доктора наук за відповідною спеціальністю, автореферати, монографії, а також різноманітні електронні ресурси.

Вивчення літературних джерел дає змогу сформулювати план-проспект дослідження, у якому викладено його науковий апарат: актуальність теми, мету й завдання, об'єкт і предмет дослідження, гіпотезу, методи, емпіричну базу, прогнозовану науково-практичну значущість, апробацію результатів, публікації здобувача, структуру роботи тощо. План-проспект має бути погоджений із науковим керівником, що стане основою для подальшого написання кваліфікаційної роботи та її оформлення відповідно до встановлених вимог.

Під час підготовки кваліфікаційної роботи здобувачі вищої освіти зобов'язані зазначати авторів і джерела, з яких було запозичено окремі ідеї або результати. У роботі слід лаконічно, послідовно та обґрунтовано викладати основний зміст і висновки дослідження, уникаючи тверджень без належного підтвердження.

Науковий керівник здійснює контроль за дотриманням графіка проведення дослідження. Здобувач інформує випускову кафедру про перебіг виконання роботи.

Наукові результати здобувача мають бути висвітлені в його публікаціях та підтверджені участю в наукових конференціях різного рівня.

Завершена кваліфікаційна робота проходить перевірку на наявність плагіату. Якщо плагіат відсутній, робота подається на попередній захист у встановлені випусковою кафедрою строки, проходить нормоконтроль та зовнішнє рецензування. За результатами цих етапів приймається рішення про допуск роботи до основного захисту або про недопуск.

Контроль дотримання норм якості виконання кваліфікаційних робіт здійснюється з метою перевірки правильності їх оформлення. Цю перевірку проводить завідувач випускової кафедри у період підготовки робіт до захисту. Під час контролю враховуються такі аспекти:

- відповідність назви роботи наказу про затвердження теми;
- дотримання технічних вимог оформлення кваліфікаційної роботи;
- відповідність структури роботи встановленим вимогам;

- збіг назв розділів і підрозділів у змісті з назвами в основному тексті роботи;
- наявність рецензії;
- наявність протоколу допуску кваліфікаційної роботи до захисту та висновку щодо відсутності академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації;
- наявність електронної версії роботи і презентації на носії інформації.

У разі відповідності кваліфікаційної роботи вимогам щодо змісту, оформлення та академічної доброчесності, а також після успішного проходження попереднього захисту, завідувач випускової кафедри робить відповідну позначку на титульному аркуші.

Кваліфікаційна робота, яка була подана на кафедру із запізненням або не відповідає встановленим вимогам, не допускається до захисту. Також до захисту не допускаються роботи тих здобувачів, які не завершили навчальну програму або мають академічну заборгованість на момент подання роботи.

Кваліфікаційна робота, після завершення та перевірки науковим керівником, підлягає обов'язковому рецензуванню. Рецензентом може виступати визнаний фахівець у відповідній галузі дослідження, який має науковий ступінь. Для ознайомлення з роботою та підготовки рецензії рецензенту надається до 10 днів.

У рецензії необхідно висвітлити такі аспекти:

- актуальність обраної теми кваліфікаційної роботи;
- логічність та переконливість обґрунтування цілей і завдань дослідження;
- відповідність зібраних матеріалів поставленим цілям і завданням, а також повнота їх розкриття;
- рівень обробки інформації;
- дотримання вимог до змісту та оформлення роботи;
- аргументованість зроблених висновків і запропонованих рекомендацій;
- наукова і практична цінність проведеного дослідження;
- конкретні зауваження до змісту, висновків, рекомендацій та оформлення кваліфікаційної роботи із зазначенням відповідних розділів і сторінок;
- пропозиція щодо оцінки роботи за 100-бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та рекомендація щодо присвоєння здобувачу вищої освіти відповідної кваліфікації.

Здобувач другого рівня вищої освіти має право ознайомитися з рецензією на кваліфікаційну роботу. У разі наявності принципових критичних зауважень, він може внести відповідні зміни та усунути виявлені недоліки. До захисту не допускаються здобувачі, які не мають письмової рецензії.

Оформлену та підписану здобувачем кваліфікаційну роботу в зброшурованому вигляді подають на розгляд науковому керівнику.

Науковий керівник готує відгук на кваліфікаційну роботу, у якому:

- надає стислий огляд основних питань, розглянутих у дослідженні, оцінює глибину викладення матеріалу, співвідношення обсягів окремих розділів роботи та їх значущість;
- оцінює актуальність теми та практичну цінність поставлених і вирішених у роботі завдань;
- виокремлює сильні сторони виконаного дослідження;
- визначає рівень самостійності здобувача під час прийняття рішень і формулювання висновків;
- характеризує ставлення здобувача до процесу виконання кваліфікаційної роботи;
- формулює висновок щодо рекомендованої оцінки за 100-бальною шкалою та доцільності присвоєння відповідної кваліфікації.

Якщо кваліфікаційна робота, подана здобувачем вищої освіти, відповідає вимогам, науковий керівник готує подання на ім'я голови атестаційної комісії щодо допуску роботи до захисту. Це подання включає висновки наукового керівника та випускової кафедри. Підписана науковим керівником кваліфікаційна робота, разом із поданням, рецензією, електронною версією роботи та презентацією, подається на випускову кафедру не пізніше ніж за 10 днів до дати захисту.

Захист кваліфікаційної роботи проводиться у визначені кафедрою терміни за участі членів атестаційної комісії (АК), до складу якої входять провідні викладачі кафедри. Перед захистом кожен здобувач вищої освіти готує доповідь тривалістю 7-10 хвилин та супровідну презентацію, у яких викладає основні наукові результати своєї роботи. Після виступу магістрант відповідає на запитання членів АК. Далі слово надається науковому керівнику, який надає характеристику здобувачу, висвітлюючи його професійні та особисті якості, а також оцінює виконану роботу. На завершення захисту Голова АК оголошує зміст рецензії на кваліфікаційну роботу. Після обгово-

рення результатів членами комісії оголошуються підсумки захисту для всіх здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Окремі розділи кваліфікаційних робіт, які містять цінні ідеї та пропозиції, АК рекомендує публікувати у фахових виданнях України. Здобувачі, які продемонстрували здібності до наукової діяльності та виконали дослідження на високому науковому рівні, можуть отримати рекомендацію для продовження навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

Якщо захист кваліфікаційної роботи визнано незадовільним, АК приймає рішення, чи дозволити здобувачу повторно захищати ту саму роботу після доопрацювання, або ж потрібно обирати нову тему. Повторний захист відбувається під час наступного засідання АК і має бути проведений протягом одного року після завершення навчання у закладі вищої освіти.

Під час виконання кваліфікаційної роботи для здобуття другого рівня вищої освіти здобувач повинен:

- обґрунтувати вибір теми кваліфікаційної роботи;
- подати заяву на випускову кафедру з проханням надати дозвіл на виконання роботи за обраною темою;
- разом із науковим керівником розробити індивідуальне завдання на виконання кваліфікаційної роботи;
- дотримуватися узгодженого з науковим керівником календарного плану виконання роботи;
- надавати науковому керівнику текст окремих розділів для перевірки.
- вносити зміни та корективи у зміст роботи відповідно до вимог і зауважень наукового керівника з метою забезпечення її високої якості;
- виконувати кваліфікаційну роботу відповідно до вимог Стандарту вищої освіти за спеціальністю та освітньою програмою;
- дотримуватися принципів академічної доброчесності, нести відповідальність за обґрунтованість прийнятих рішень, зроблених висновків, рекомендацій, а також за достовірність усіх даних і розрахунків, наведених у кваліфікаційній роботі;
- своєчасно надати кваліфікаційну роботу рецензенту для отримання рецензії;
- вчасно подати кваліфікаційну роботу на перевірку науковому керівнику;
- своєчасно передати кваліфікаційну роботу на розгляд випусковій кафедрі.

4. СТРУКТУРА І НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Відповідно до «Положення про атестацію та організацію роботи експертної комісії в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція)» та «Методичних рекомендацій з написання та оформлення кваліфікаційних робіт У Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція)», кваліфікаційна робота повинна містити такі основні структурні елементи:

- титульна сторінка;
- зміст, що включає всі подальші складові роботи;
- завдання на виконання кваліфікаційної роботи;
- вступна частина;
- розділи, що висвітлюють основний зміст дослідження;
- загальні висновки за результатами роботи;
- список використаних джерел;
- додатки (у разі потреби).

Титульна сторінка магістерської роботи повинна містити: назву профільного міністерства; повну назву закладу вищої освіти та кафедри, на якій виконувалась робота; тему магістерського дослідження; код і назву спеціальності; прізвище, ім'я та по батькові здобувача; науковий ступінь, вчене звання, посаду, прізвище та ініціали наукового керівника; а також вказівку на місто та рік захисту.

Розглянемо вимоги щодо змісту та оформлення інших структурних елементів.

Вимоги до змісту

Зміст розміщується на початку кваліфікаційної роботи, одразу після титульного аркуша. У ньому зазначаються назви та початкові сторінки всіх розділів, підрозділів і пунктів роботи. Заголовки в змісті мають точно відповідати заголовкам у тексті – змінювати їх формулювання, послідовність чи структуру не допускається. Якщо в роботі є додатки, у змісті достатньо вказати лише слово «Додатки» з номером сторінки першого з

них, без переліку назв. Зразок правильного оформлення змісту подано в додатку В.

Вимоги до вступу

Вступ висвітлює суть і значення теми, обґрунтовує актуальність та необхідність її вивчення, а також подає вихідні передумови для проведення дослідження. У ньому подається загальна характеристика кваліфікаційної роботи, зокрема: актуальність теми, мета і завдання дослідження, об'єкт і предмет, гіпотеза (за необхідності), методологія, база дослідження, наукова та практична цінність, апробація результатів, наявні публікації здобувача (за наявності), а також структура кваліфікаційної роботи.

Актуальність дослідження полягає в критичному осмисленні проблеми та її порівнянні з уже відомими підходами до розв'язання, що дає змогу обґрунтувати її важливість і доцільність для подальшого розвитку відповідної наукової галузі в Україні. Висвітлення актуальності має бути лаконічним: кілька речень, які окреслюють суть проблеми, її наукове опрацювання та ключові імена дослідників, що зробили вагомий внесок у вивчення цієї теми.

Метою наукового дослідження є чітко сформульований кінцевий результат, на досягнення якого спрямована вся дослідницька діяльність. Для реалізації цієї мети визначаються конкретні завдання, що потребують вирішення в межах роботи. Завдання формулюються таким чином, щоб кожне наступне логічно витікало з попереднього, забезпечуючи послідовність і цілісність дослідження.

Завдання магістерської роботи можуть охоплювати такі аспекти:

- розкриття сутності ключових понять і явищ, що входять до сфери дослідження;
- аналіз наукової, навчально-методичної літератури та вивчення відповідного досвіду в галузі мистецько-педагогічної діяльності;
- дослідження рівня сформованості та розвитку певних навичок, умінь і особистісних якостей;
- визначення основних критеріїв, рівнів, принципів оцінювання чи впливу;
- створення методичної системи (або моделі) та обґрунтування педагогічних умов, які сприяють ефективному розвитку особистості через мистецтво, зокрема музичне;
- проведення експериментальної перевірки запропонованої системи (моделі) на предмет її відповідності окресленим критеріям;

- надання методичних рекомендацій і пропозицій (у спеціальному розділі або у висновках) щодо практичного впровадження результатів дослідження у музично-педагогічну діяльність.

Об'єктом дослідження виступає процес або явище, що зумовлює виникнення проблемної ситуації, тобто є тим, що вивчається у широкому розумінні. Це сукупність взаємозв'язків різних теоретичних і практичних аспектів науки, яка забезпечує дослідника необхідною інформацією.

Предмет дослідження знаходиться в межах об'єкта. Предмет і об'єкт дослідження у науковому процесі пов'язані між собою за принципом загального і часткового. В об'єкті виділяється певна його частина, яка становить предмет дослідження. Саме предмет дослідження визначає тему кваліфікаційної роботи, що відображається в її назві.

Методи дослідження представляють собою комплекс підходів, які використовувалися для досягнення мети кваліфікаційної роботи. Їх потрібно зазначати відповідно до структури роботи, коротко та чітко описуючи, що саме досліджувалося за допомогою кожного методу, щоб обґрунтувати їх вибір і логіку застосування.

Методи емпіричного дослідження представляють собою способи вивчення реального досвіду організації освітнього процесу. Вони застосовуються не лише на стадії збору фактів з досліджуваної проблеми, але й під час перевірки та уточнення отриманих результатів. До таких методів належать вивчення педагогічного досвіду за допомогою спостереження, бесіди, інтерв'ювання, анкетування, опитування, тестування; а також узагальнення педагогічного досвіду, створення проблемних ситуацій і музично-творчі завдання тощо.

Педагогічний експеримент – це дослідницький процес, спрямований на вивчення причинно-наслідкових зв'язків у педагогічних явищах. Він включає моделювання педагогічного явища та умов його протікання, активну участь дослідника у впливі на це явище, а також визначення результатів такого впливу і взаємодії.

Методи математичної статистики використовують для обробки даних, отриманих шляхом опитувань та експериментів, а також для визначення кількості зв'язків між досліджуваними явищами. Вони дозволяють оцінити результати експерименту, підвищують достовірність висновків і слугують основою для формулювання узагальнень. Найбільш поширені математичні методи в педагогіці включають реєстрацію, ранжування, шкалювання та інші.

Науково-практична цінність дослідження полягає у короткому викладі нових наукових положень, які були запропоновані безпосередньо здобувачем вищої освіти. Важливо підкреслити відмінності отриманих результатів від вже відомих, зазначити, що вперше було досягнуто, вдосконалено або уточнено. Також необхідно надати інформацію про можливе застосування результатів дослідження або рекомендації щодо їх практичного використання.

Апробація результатів дослідження: зазначається, на яких наукових конференціях та семінарах були представлені результати, викладені у кваліфікаційній роботі.

У структурі кваліфікаційної роботи подаються її основні складові. Зокрема, це вступ, три (два) розділи, загальні висновки, список використаних джерел та додатки. У роботі слід зазначити загальний обсяг сторінок, кількість таблиць і рисунків, що в ній містяться, обсяг основного тексту (у сторінках), а також кількість джерел, наведена у списку використаних літературних найменувань. Приклад оформлення змісту до кваліфікаційної роботи наведено в *додатку В*.

Вимоги до основної частини кваліфікаційної роботи

Подання матеріалу дослідження має здійснюватися відповідно до структури роботи – послідовно за розділами, підрозділами та пунктами основної частини. Результати дослідження повинні відповідати нормам літературної мови, а стиль викладу – бути науковим. Необхідно чітко, лаконічно та обґрунтовано висвітлювати зміст і результати дослідження, уникаючи загальних фраз, необґрунтованих тверджень, повторів і порушення принципів академічної доброчесності.

Основна частина кваліфікаційної роботи зазвичай складається з кількох розділів і підрозділів до них.

У першому (теоретичному) розділі подається огляд вітчизняних та зарубіжних джерел, що стосуються теми дослідження, а також наводяться дані про проведені теоретичні й експериментальні роботи. Огляд літератури має на меті окреслити ключові етапи формування наукових підходів до проблеми, виявити невирішені питання та визначити роль даного дослідження у загальному контексті її вирішення.

У другому розділі (експериментально-прикладному) подають результати власних досліджень, які дають змогу підтвердити або спростувати

висунуту гіпотезу, а також пропонують рекомендації щодо подальшого розв'язання досліджуваної проблеми.

Кваліфікаційна робота повинна містити або принципово нові дослідження, або переосмислення вже відомих положень з урахуванням інших наукових підходів чи в іншому контексті. У процесі дослідження слід використовувати як загальнонаукові, так і спеціальні методи пізнання, при цьому їх застосування повинно бути детально обґрунтоване в кожному конкретному випадку. Важливо наводити переконливі аргументи на підтримку обраної концепції, а також глибоко аналізувати й обґрунтовано критикувати альтернативні точки зору.

У науковій роботі слід максимально докладно подавати інформацію, детально висвітлюючи процес і результати дослідження, а також опис методики його проведення. Наукова інформація має бути повною і ґрунтуватися на розгорнутому фактичному матеріалі, містити обґрунтування, формулювання гіпотез та теоретичні узагальнення.

Матеріали роботи повинні містити конкретні, чітко сформульовані рекомендації, спрямовані на вдосконалення наявного стану досліджуваної проблеми.

Виклад матеріалу основної частини має бути логічно структурований і впорядкований відповідно до провідної ідеї дослідження.

Вимоги до загальних висновків

У висновках коротко оцінюють стан проблеми, місце проведеного дослідження в аспекті її розв'язання, викладають наукові та практичні результати, одержані шляхом послідовного виконання завдань дослідження, а також рекомендації щодо наукового і практичного застосування здобутих результатів. Загальні висновки будують відповідно до завдань дослідження.

Вимоги до списку використаних джерел

Під час підготовки кваліфікаційної роботи здобувачі вищої освіти мають залучати сучасні джерела інформації, зокрема монографії, фахові журнали, періодичні видання, нормативно-правові акти, матеріали виробничої практики, ресурси Інтернету та інші. У процесі написання роботи обов'язковим є посилання на наукову літературу та джерела, з яких запозичено фактичні дані, висновки або узагальнення. Список використаних джерел формується в алфавітному порядку і включає перелік літератури та джерел, опрацьованих магістрантом. До нього можуть входити

як друковані, так і електронні видання, у тому числі джерела іноземними мовами.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів бібліотечної та видавничої справи згідно з ДСТУ 8302:2015.

Вимоги до додатків

Додатки слугують для винесення об'ємної інформації, яка ускладнює сприйняття основного змісту кваліфікаційної роботи. У них розміщують таблиці з додатковими цифровими даними, математичні обчислення, інструкції, методики та інші матеріали, що підтверджують ключові положення роботи.

За потреби до додатків варто включати допоміжні матеріали, такі як зразки заповнених анкет, творчі роботи учнів (студентів), а також інші інформаційні матеріали, що були використані або розроблені автором для підтвердження ефективності отриманих результатів дослідження.

Окрім написання кваліфікаційних робіт, які передбачають проведення педагогічного експерименту, здобувачі вищої освіти спеціальності 014.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) мають можливість виконувати кваліфікаційні роботи суто методичного характеру, спрямовані на ґрунтовне опрацювання та вдосконалення сучасних підходів до музично-педагогічної діяльності. Такі дослідження можуть передбачати комплексне вивчення, розроблення й наукове обґрунтування педагогічних технологій, методичних систем, моделей, методів, прийомів, форм і засобів музичного навчання та виховання учнів різного віку.

Методично орієнтовані кваліфікаційні роботи можуть включати створення авторських навчально-методичних матеріалів, навчально-репетиційних програм, інтегрованих або тематичних курсів, дидактичних розробок, методичних рекомендацій та інших педагогічних продуктів, що сприяють оптимізації й підвищенню якості музично-освітнього процесу. Такі роботи мають ґрунтуватися на сучасних наукових підходах, враховувати тенденції розвитку мистецької освіти, особливості музично-естетичного розвитку учнів та відповідати актуальним потребам закладів загальної середньої освіти.

Мета дослідження. Науково обґрунтувати та розробити ефективну методику (або методичні рекомендації/методичну систему/комплекс методичних прийомів), спрямовану на вдосконалення певного компоненту

музичної підготовки учнів; визначити її структурні елементи, принципи побудови та можливості практичного застосування в сучасній музично-педагогічній практиці.

Завдання магістерського дослідження суто методичного спрямування:

1. Проаналізувати стан розробленості досліджуваної проблеми у науково-методичній, психолого-педагогічній та музично-педагогічній літературі з метою визначення теоретичних засад майбутньої методичної розробки.
2. Уточнити й обґрунтувати ключові поняття та категорії дослідження, визначити їх змістово-структурні характеристики у контексті музичної. Виявити провідні методичні підходи, принципи та технології, що можуть бути покладені в основу ефективної організації освітнього процесу з обраної проблематики.
3. Розробити методичну систему (модель, методику, комплекс методичних рекомендацій) для вдосконалення змісту та технологій музичного навчання педагогіки учнів закладів загальної середньої освіти відповідно до теми дослідження.
4. Обґрунтувати педагогічні умови реалізації запропонованої методичної системи, визначити вимоги до її впровадження у практику музично-освітньої діяльності.
5. Створити методичне забезпечення (навчально-методичні матеріали, авторські вправи, дидактичні розробки, конспекти занять, методичні рекомендації для вчителя) як практичний результат дослідження.
6. Оцінити можливості застосування запропонованої методики у шкільній практиці шляхом теоретичного моделювання, експертної оцінки або апробації окремих елементів (без повномасштабного експерименту).

Об'єкт дослідження – процес музичного навчання та виховання учнів закладів загальної середньої освіти.

Предмет дослідження – методичні підходи, прийоми, педагогічні умови та засоби, спрямовані на вдосконалення (формування / розвиток / оптимізацію) відповідних музично-педагогічних умінь, навичок чи компетентностей школярів.

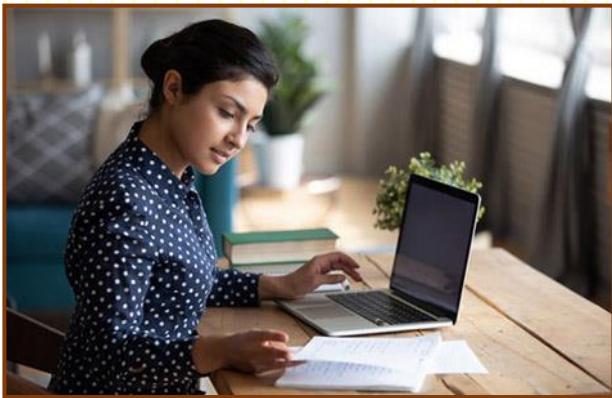
Методи дослідження:

- теоретичні: аналіз філософської, психолого-педагогічної та музично-методичної літератури; узагальнення, систематизація та класифікація наукових джерел; моделювання методичної системи або методичних прийомів;
- емпіричні: спостереження за педагогічним процесом; аналіз досвіду роботи вчителів музичного мистецтва; вивчення й аналіз навчальних програм, посібників, методик; експертна оцінка методичних матеріалів; бесіди з учителями та учнями;
- методи інтерпретації результатів: порівняльний аналіз, узагальнення отриманих даних.

Практичне значення кваліфікаційної роботи полягає у розробленні, теоретичному обґрунтуванні та впровадженні методичних підходів, які можуть бути безпосередньо використані в освітньому процесі закладів загальної середньої та позашкільної освіти. Запропоновані методичні матеріали – добірки вправ, алгоритми роботи, методичні рекомендації, форми і прийоми організації навчальної діяльності – сприяють підвищенню ефективності професійної діяльності педагогів та оптимізації навчально-виховного процесу.

Матеріали дослідження можуть слугувати основою для подальшого вдосконалення навчально-методичного забезпечення, створення авторських програм, проведення гурткової та позаурочної роботи, а також для професійного саморозвитку педагогів.

Запропоновані методичні розробки є універсальними та адаптивними, що дозволяє використовувати їх у різних освітніх умовах і за різних рівнів підготовленості учнів, забезпечуючи практичну цінність і довготривалу актуальність проведеного дослідження.

5. МОВА І СТИЛЬ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Матеріал кваліфікаційної роботи має бути викладений грамотно, у доступному науковому стилі. Текст повинен бути лаконічним, без надмірного використання цитат і повторень. Недопустимо дослівне копіювання інформації з джерел без відповідного посилання, адже це суперечить принципам академічної доброчесності.

Мова і стиль наукового письма сформувалися під впливом так званого академічного етикету, який полягає в інтерпретації власних і запозичених ідей задля підтвердження наукової істини. Сформувалися певні традиції спілкування між науковцями як в усній, так і в письмовій формі.

Головною особливістю письмової наукової мови є формально-логічний стиль викладу інформації. Це проявляється у всій структурі мовних засобів. Науковий текст здебільшого містить роздуми, спрямовані на обґрунтування істин, які були виявлені в результаті дослідження реальних фактів.

Науковий текст відзначається смисловою завершеністю, цілісністю та логічною зв'язністю. Для вираження зв'язків між думками використовують спеціальні функціонально-синтаксичні засоби, які демонструють послідовність викладу (наприклад, спочатку, насамперед, потім, поперше, по-друге, отже), заперечення (проте, тимчасом, але, тим не менш, аж ніяк), причинно-наслідкові зв'язки (таким чином, тому, завдяки цьому, відповідно до цього, внаслідок цього, крім того, до того ж), а також переходи між різними аспектами теми (тепер звернемося до..., розглянемо, зупинимося на..., розглянувши..., перейдемо до..., необхідно зупинитися на..., потрібно розглянути...). Для позначення результатів або висновків використовують такі слова і фрази, як: отже, значить, як висновок, на закінчення зазначимо, усе сказане дозволяє дійти висновку, підсумовуючи, слід сказати... Для мови наукових робіт властива відсутність емоційності. Тому основним способом оцінки є констатація властивостей слова, яке описують.

Обов'язковою умовою для об'єктивного викладу матеріалу є вказівка на джерело інформації, автора ідеї чи певного висловлювання. У тексті

це можна забезпечити за допомогою вставних слів і словосполучень, таких як «за повідомленням», «за відомостями», «на думку», «за даними», «на нашу думку» тощо.

У наукових працях зазвичай замість займенника «я» використовують «ми», оскільки подання автора як частини колективу робить виклад більш об'єктивним. Використання «ми» дає змогу висловити думку не лише особисто, а й від імені групи, наукової школи або напрямку, що відповідає сучасним тенденціям науки – інтеграції, колективності творчості та комплексному підходу до розв'язання проблем. Займенник «ми» та його форми краще відображають ці особливості.

6. ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Важливою складовою підготовки наукової роботи є її правильне оформлення, яке має відповідати певним вимогам. Виконання загальноприйнятих стандартів дає змогу іншим дослідникам швидко ознайомитися з результатами дослідження, об'єктивно їх оцінити, а за потреби – перевірити висновки або відтворити хід проведеного дослідження. Оформлення кваліфікаційної роботи повинно відповідати державним стандартам України.

Загальні вимоги

Кваліфікаційна робота пишеться і захищається українською мовою. Текст набирається на комп'ютері на аркушах білого паперу формату А4 (210×297 мм), орієнтованих вертикально, з друком лише на одній стороні. Використовується шрифт Times New Roman чорного кольору розміром 14 пт. На одній сторінці розміщується до 30 рядків тексту з міжрядковим інтервалом 1,5. Поля встановлюються такими: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє та нижнє – по 20 мм. За умови дотримання цих параметрів рекомендований обсяг магістерської роботи становить від 40 до 60 сторінок без урахування додатків.

Заголовки основних розділів, таких як «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ» тощо, друкують великими літерами та вирівнюють по центру сторінки. Між заголовком і текстом роблять відступ у один інтервал. Заголовки підрозділів пишуть з малої літери (крім першої великої) з абзацним відступом. Якщо заголовок містить два речення, їх розділяють крапкою.

Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки.

Нумерація (сторінок, розділів)

Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць та формул здійснюється арабськими цифрами без використання знаку «№». Нумерація сторінок виконується наскрізним способом і розміщується у

правому верхньому куті сторінки арабськими цифрами без крапки. Титульний аркуш не нумерується.

Такі структурні елементи, як зміст, анотація, вступ, висновки, список використаних джерел та додатки, не нумеруються. Номер розділу пропонується після слова «РОЗДІЛ» без крапки після цифри; заголовок розділу починається з нового рядка. Підрозділи нумеруються в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу, розділених крапкою. В кінці номера підрозділу також ставиться крапка. Наприклад: 2.4. – четвертий підрозділ другого розділу. Заголовок підрозділу розміщується в тому ж рядку після номера.

Цитування і посилання на джерела

Для відтворення використаного матеріалу та дотримання принципів академічної доброчесності у тексті кваліфікаційної роботи додають посилання на джерела. Посилання ставлять одразу після цитати або після узагальненого викладу інформації, запозиченої з конкретного джерела (або кількох джерел).

Посилання на джерела оформлюють у квадратних дужках відповідно до списку використаних джерел. Наприклад: «У виконавській і педагогічній діяльності ґрунтується на творчих (спеціальних музичних і артистичних) здібностях, індивідуальних особливостях характеру і темпераменту, емоційно-художньому досвіді й рівні засвоєння вокальної і загальної художньої культури, професійно-педагогічної умотивованості» [23, с. 46].

Отже, процитоване означення знаходиться на сорок шостій сторінці друкованого джерела, яке розміщене у списку під дванадцятим номером.

Або:

«Разом з тим зв'язок інтонації з іншими засобами музичної виразності (темпом, ритмом, тембром) дозволяють стверджувати, що сама по собі музична інтонація не може у повному обсязі реалізувати зазначені функції. Вони краще виконуються саме через певний музично-мовний синтез» [57, с. 56-57].

Наведене в посиланні твердження знаходиться на сторінках з 56-ї по 57-у в джерелі, що подане у списку під номером 57.

Становлення особистості ніколи не закінчується так само, як не закінчується спосіб буття індивіда – індивідуальна і суспільна діяльність [34].

У цьому випадку йдеться про посилання на літературне джерело під номером тридцять чотири в списку використаних джерел. Проте, якщо джерело має досить велику кількість сторінок, незважаючи на цитування, доцільно вказувати не тільки джерело, але й сторінку, на якій викладено думку автора.

Наявність посилань є обов'язковою вимогою щодо оформлення кваліфікаційної роботи та дотримання академічної доброчесності.

Ілюстрації

Ілюстрації (креслення, малюнки, графіки, схеми, діаграми, фотознімки тощо) потрібно розміщувати безпосередньо після того місця в тексті, де вони вперше згадуються, або на наступній сторінці.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують під ілюстрацією. За необхідності під ілюстрацією розміщують пояснення щодо неї.

У кваліфікаційній роботі всі ілюстрації позначаються словом «рисунок» або скорочено «рис.». Ілюстрації нумеруються арабськими цифрами в межах кожного розділу, окрім ілюстрацій, що наведені у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, розділених крапкою. Наприклад, «Рисунок 3.1» означає перший рисунок третього розділу. Назву ілюстрації розміщують по центру сторінки під зображенням, починають з великої літери та відокремлюють від номера крапкою.

Якщо в кваліфікаційній роботі вміщено тільки одну ілюстрацію, її також нумерують згідно наведених вимог.

Таблиці

Емпіричні дані, узагальнені в кваліфікаційній роботі, подають у формі таблиць. У тексті обов'язково повинні бути посилання на всі наведені таблиці.

Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами послідовно в межах кожного розділу, крім таблиць, що розміщені в додатках. Номер таблиці формується з номера розділу та порядкового номера таблиці, розділених крапкою, наприклад: «Таблиця 3.1» – перша таблиця в третьому розділі. Якщо в тексті міститься лише одна таблиця, її також слід нумерувати відповідно до цих правил.

Номер таблиці розміщують над нею, у крайньому правому куті рядка. Таблиця може мати назву, яку друкують малими літерами (окрім першої, що пишеться з великої) і розташовують симетрично над таблицею по

центру тексту. Назва має бути короткою і точно відображати зміст таблиці. Якщо таблицю переносити на наступну сторінку, в кожній частині потрібно повторювати її заголовок та боковик. При поділі таблиці на частини заголовок або боковик можна замінити номерами граф або рядків, які нумерують арабськими цифрами в першій частині таблиці. У разі поділу таблиці над другою та подальшими частинами поруч з правим краєм пишуть: «Продовження таблиці ...» з вказанням її номера.

Таблиця (номер)

Назва таблиці				
Головка				Заголовки граф
				Підзаголовки граф
Рядки				

Заголовки граф і таблиць починаються з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони є частиною одного речення із заголовком. Якщо підзаголовки мають самостійне значення, їх пишуть з великої літери. Крапки в кінці заголовків і підзаголовків таблиць не ставлять.

Формули

Формули розташовують безпосередньо після тексту, в якому їх згадують, всередині рядка. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка.

Формули необхідно нумерувати послідовно в межах кожного розділу. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули, розділених крапкою, наприклад, формула (1.3) означає третю формулу першого розділу. Номер формули слід розміщувати на рівні формули у круглих дужках, вирівняних по правому краю рядка.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, які входять до формули, потрібно подавати безпосередньо під формулою у тій же послідовності, що і в самій формулі. Пояснення кожного символу та числового коефіцієнта починають з нового рядка. Перший рядок пояснення починається зі слова «де» без двокрапки і з абзацу.

Висновки

Висновки оформлюються у вигляді пронумерованого списку арабськими цифрами, у якому викладаються результати дослідження згідно з поставленими завданнями. У висновках не допускається посилання на інших авторів, їх цитування або наведення загальновідомих фактів. Рекомендується, щоб обсяг висновків не перевищував 5% від загального обсягу основної частини кваліфікаційної роботи.

Список використаних джерел

Джерела, використані в кваліфікаційній роботі, подаються у вигляді нумерованого списку з використанням арабських цифр, розташованого в алфавітному порядку. Бібліографічний опис кожного джерела оформлюється відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки щодо оформлення списку наукових публікацій.

Додатки

Додатки слугують для представлення допоміжного матеріалу, необхідного для повнішого розуміння дослідження, і включаються лише за потреби. Якщо додатки поміщаються на аркушах формату А4, їх послідовно приєднують до роботи після списку використаних джерел із наскрізною нумерацією сторінок. Для оформлення додатків можна не дотримуватися вимог щодо розміру шрифту та міжрядкового інтервалу.

Додатки слід розмішувати у порядку їх посилань у тексті кваліфікаційної роботи. Кожен додаток має починатися з нової сторінки. Позначення додатків здійснюється послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь (наприклад: «Додаток А», «Додаток Б» тощо). Назва «Додаток ...» розташовується симетрично по центру першого рядка сторінки, а під нею, також по центру, розміщується заголовок додатку. За потреби текст додатків можна поділяти на розділи, підрозділи, пункти та підпункти з відповідною нумерацією у межах кожного додатку. При цьому перед номером ставиться літера додатку та крапка, наприклад: А.2 – другий розділ додатку А; Г.3.1 – підрозділ 3.1 додатку Г. Ілюстрації, таблиці та формули, які знаходяться у додатках, нумеруються відповідно в межах кожного додатку: рисунок Г.3 – третій рисунок додатку Г; таблиця А.2 – друга таблиця додатку А; формула (А.1) – перша формула додатку А.

7. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕВІРКИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ НА НАЯВНІСТЬ/ВІДСУТНІСТЬ ПЛАГІАТУ

Процедура перевірки кваліфікаційних робіт на предмет наявності чи відсутності плагіату проводиться з використанням антиплагіатної онлайн-системи StrikePlagiarism та етичною комісією випускової кафедри, до складу якої входять Голова (завідувач кафедри), науковий керівник та члени комісії.

Перевірка кваліфікаційної роботи на предмет академічного плагіату, фабрикації або фальсифікації проводиться не пізніше ніж за 20 днів до її захисту, за умови успішного проходження попереднього захисту. Якщо здобувач без поважних причин не подає роботу на перевірку в установлені строки, це може стати підставою для недопуску до захисту та відрахування через невиконання навчального плану.

Результатом проведеної перевірки є сформований інтернет-системою StrikePlagiarism «Звіт подібності», а також висновок Етичної комісії щодо оригінальності наукових досліджень і експериментальних розробок, представлених у кваліфікаційній роботі, з урахуванням значень коефіцієнтів подібності та наявності або відсутності сигналу «Тривога». У разі виявлення академічного плагіату, фабрикації або фальсифікації, науковий керівник разом із здобувачем вищої освіти зобов'язані протягом 5 календарних днів доопрацювати текст кваліфікаційної роботи та повторно подати його для перевірки за допомогою антиплагіатної системи StrikePlagiarism. Якщо повторна перевірка знову виявить порушення, здобувач не допускається до захисту роботи та відраховується через невиконання вимог навчального плану.

У разі позитивного рішення Етичної Комісії здобувач вищої освіти допускається до захисту кваліфікаційної роботи.

8. ВИМОГИ ДО ЗАХИСТУ І ПРЕЗЕНТАЦІЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Захист кваліфікаційної роботи є заключним етапом підготовки здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти та спрямований на підтвердження

його професійної компетентності, здатності до самостійного науково-методичного аналізу й обґрунтованого представлення результатів власного дослідження. Публічна презентація має демонструвати логічність, науковість та практичну значущість виконаної роботи.

Усна доповідь має тривати 7-10 хвилин та містити такі ключові позиції:

- актуальність теми та її зв'язок із сучасними тенденціями музично-педагогічної освіти;
- об'єкт, предмет, мета та завдання дослідження;
- теоретико-методологічні засади роботи;
- характеристика змісту й етапів дослідження (або методичної розробки – для робіт методичного спрямування);
- інноваційність запропонованого підходу, методики, програми чи методичних матеріалів;
- основні результати, підтвердження їх ефективності (за наявності експериментальної перевірки);
- практичне значення та можливості впровадження;
- висновки.

Виступ повинен бути чітким, логічно структурованим, науково обґрунтованим, без зайвих відхилень від суті роботи.

Презентація має бути підготовлена у вигляді 10-12 інформативних слайдів, що візуально підтримують усний виступ та не дублюють його повністю.

Рекомендована структура презентації:

1. Титульний слайд (тема, ПІБ здобувача, керівник, рік).
2. Актуальність проблеми.
3. Мета, об'єкт, предмет, завдання.
4. Методологічна основа.
5. Теоретичні підходи чи огляд літератури.
6. Опис розробленої методики / програми / моделі.
7. Алгоритм, етапи або структура методичної розробки.
8. Результати (таблиці, діаграми, приклади).
9. Практичне значення.
10. Висновки.
11. Додаткові ілюстрації (фото матеріалів, фрагменти нотних прикладів, робіт учнів тощо).

Презентація повинна відповідати таким критеріям:

- чіткість, стисло подана інформація;
- візуальна доступність (читабельні шрифти, достатній контраст);
- мінімальна кількість тексту на слайдах;
- доречність графічних матеріалів (схем, таблиць, фрагментів нотного тексту).

9. ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ

Оцінювання якості підготовки здобувача освітньо-кваліфікаційного рівня магістра здійснюється членами атестаційної комісії відповідно до визначених правил, принципів, критеріїв, а також за встановленою системою та шкалою оцінювання з використанням різних форм і методів діагностики.

Оцінюванню підлягає комплекс знань, умінь, навичок і здобутих компетентностей магістранта, продемонстрованих ним під час виконання та захисту кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота виступає засобом оцінювання професійної підготовки магістранта і має засвідчити набуті ним компетентності, зокрема:

- уміння визначати мету та формулювати завдання наукового дослідження;
- здатність розробляти структуру та послідовність проведення дослідження;
- навички здійснення бібліографічного пошуку з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- вміння логічно, послідовно й аргументовано викладати дослідницький матеріал;
- володіння сучасними методами наукового аналізу, вміння адаптувати наявні підходи або створювати нові з урахуванням специфіки дослідження;
- здатність до обробки, аналізу та синтезу даних на основі актуальних наукових джерел;
- уміння узагальнювати результати роботи та формулювати обґрунтовані висновки;
- навички оформлення результатів дослідження відповідно до сучасних вимог – у форматі звітів, наукових статей, рефератів.

Оцінювання кваліфікаційної роботи здійснюється за такими критеріями:

- рівень опрацювання фахової літератури, зокрема із залученням сучасних праць як українських, так і зарубіжних науковців;
- актуальність тематики дослідження та її потенціал для подальших наукових розвідок;
- наукова новизна отриманих результатів;
- обґрунтованість і доцільність використаної методики дослідження;
- об'єктивність, достовірність і можливість перевірки висновків;
- послідовність і логічність викладення матеріалу;
- якість мови, дотримання стилістичних та орфографічних норм.

Під час оцінювання кваліфікаційної роботи атестаційна комісія враховує такі аспекти:

- загальна якість роботи, зокрема її творчий підхід, здатність автора до аналітичного осмислення теоретичного матеріалу, логічність і аргументованість висновків, наявність самостійних досліджень, оригінальних ідей та новизни, а також обґрунтованість практичних рекомендацій;
- самостійність у розробці теми дослідження;
- можливість практичного застосування отриманих результатів у діяльності закладів загальної середньої або вищої освіти;
- якість оформлення роботи, що включає її структуру, логічну послідовність викладення матеріалу, грамотність, правильне оформлення бібліографії, доцільне використання джерел інформації та ілюстрацій;
- рівень захисту, тобто змістовність і логічність доповіді, якість презентації, вміння чітко сформулювати актуальність теми, мету й завдання дослідження, сформулювати обґрунтовані висновки, а також культура мовлення і здатність відповідати на запитання;
- відгук наукового керівника та рецензії, в яких висвітлюється науковий рівень виконаного дослідження.

Оцінювання кваліфікаційної роботи здійснюється відповідно до європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) з подальшим перерахунком отриманих результатів у 100-бальну шкалу університету та їх відповідність традиційній 5-бальній національній системі оцінювання. Для підвищення ефективності проведення державної атестації магістрантів розроблено критерії оцінювання результатів їх навчальної діяльності під час захисту кваліфікаційних робіт, які наведені в таблиці.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Критерії оцінювання	Оцінка за на- ціона- льною шкалою	Кількість балів за 100- бальною шкалою
1	2	3
- робота написана самостійно, на високому науково-теоретичному рівні, зміст повністю відповідає назві, поставленій меті і завданням; - правильно визначено і оформлено науковий апарат дослідження; - зроблено глибокий і всебічний аналіз наукових джерел; - введено елементи наукової новизни, сформульовано власні пропозиції і практичні рекомендації; - робота оформлена з дотриманням усіх вимог і написана грамотно; - відсутні помилки при цитуванні та посиланні на роботи інших авторів; - результати дослідження пройшли апробацію на науково-практичних конференціях, є відповідні наукові публікації у збірниках наукових статей; - рецензент оцінив роботу на оцінку «відмінно» або «добре»; - під час захисту роботи здобувач чітко і послідовно виклав сутність і результати дослідження, виявив здібності володіння культурою наукової презентації, аргументовано захистив свої пропозиції й власну точку зору під час додаткових запитань.	Відмінно	90-100
- робота написана самостійно, зміст відповідає назві, завдання виконані і мета досягнута; - правильно визначено і оформлено науковий апарат дослідження; - введено елементи наукової новизни, однак не в достатній мірі проаналізовано літературу і джерела з досліджуваної теми, сформульовано власні пропозиції і практичні рекомендації;	Добре	75-89

1	2	3
- авторські висновки зроблено на недостатньо високому рівні узагальнення; - в оформленні роботи є окремі недоліки, в тому числі мовні; – робота є оригінальною, проте наявні незначні помилки при цитуванні та посиланні на роботи інших авторів; - результати дослідження пройшли апробацію науково-практичних конференціях, є відповідні наукові публікації; - рецензент оцінив роботу на оцінку «відмінно» або «добре»; - під час захисту роботи здобувач чітко і послідовно виклав сутність і результати дослідження, аргументовано захистив свої пропозиції й власну точку зору під час додаткових запитань.	Добре	75-89
- робота написана самостійно, зміст розкрито недостатньо, завдання виконані не повністю, що позначилося на досягненні мети; - аналіз наукових джерел не повною мірою відбиває сучасний стан наукової розробки досліджуваної теми; - авторські висновки зроблено на недостатньо високому рівні узагальнення; - практичні рекомендації відсутні або не відповідають змісту роботи; - в оформленні роботи є недоліки, присутні порушення цитування та посилання на роботи інших авторів, є мовні помилки; - результати дослідження пройшли апробацію на науково-практичних конференціях; - під час захисту роботи здобувач виклав сутність і результати дослідження, проте не зміг аргументовано відповісти на всі поставлені додаткові запитання.	Задовільно	60-74
- зміст роботи не розкритий, студент не вміє користуватися науковим апаратом; - робота оформлена без дотримання вимог, велика кількість мовних помилок; - у роботі наявний академічний плагіат; - результати дослідження не пройшли апробацію; - під час захисту роботи здобувач не зміг послідовно викласти сутність і результати дослідження, аргументовано відповісти на поставлені додаткові запитання.	Незадовільно	1-59

11. РОЗГЛЯД АПЕЛЯЦІЙ

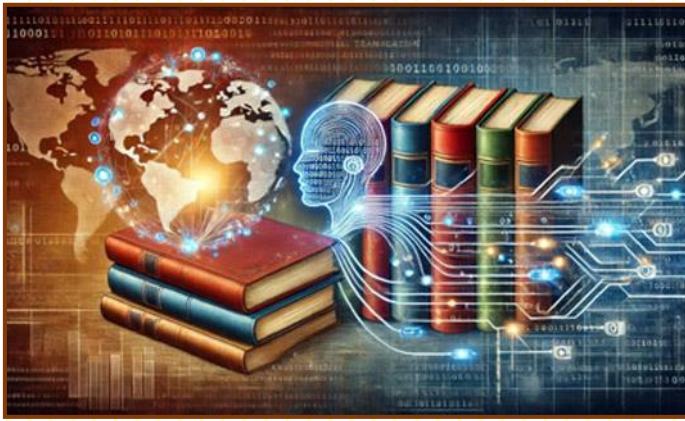
У разі незгоди здобувача вищої освіти з результатами оцінювання кваліфікаційної роботи він має право подати апеляцію відповідно до встановленого порядку закладу освіти. Апеляція подається у письмовій формі на

ім'я голови атестаційної комісії протягом визначеного терміну (зазвичай 1–3 робочі дні після оголошення результатів захисту).

У апеляційній заяві має бути чітко обґрунтовано причини незгоди з оцінкою, наведено конкретні аргументи щодо порушення процедури захисту, недотримання критеріїв оцінювання або некоректного тлумачення змісту роботи членами комісії. Апеляція не може стосуватися змістовних недоліків роботи, які не були усунені до моменту захисту.

Для розгляду апеляції створюється апеляційна комісія (або відповідна уповноважена група), яка аналізує заяву, протокол засідання атестаційної комісії, матеріали презентації та рецензії. За потреби здобувача можуть запросити для надання уточнень щодо спірних питань, без повторного публічного захисту роботи.

Апеляційна комісія ухвалює рішення шляхом відкритого голосування. Рішення фіксується у протоколі й доводиться до здобувача в письмовій формі. За результатами розгляду може бути підтверджено попередню оцінку або прийнято рішення щодо її зміни. Рішення апеляційної комісії є остаточним та оскарженню не підлягає.

12. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Артемова Л. В., Беленька Г. В. Магістерська робота: методичні рекомендації та вимоги до їх написання та оформлення. Київ: НПУ, 2001. 25 с.
2. Афанасьєв А. О. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Харків: ХНЕУ, 2005. 96 с.
3. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ: АБУ, 2002. 480 с.
4. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 142 с.
5. Воротіна Л. У., Воротін В. Є., Гуткевич С. О. Магістерська робота: методика написання і захисту: навч. посіб. Київ: Вид-во Європейського ун-ту, 2004. 81 с.
6. Горбенко С. С. Навчально-наукова діяльність студентів з методики музичного виховання: навч.-метод. посіб. Київ: Освіта України, 2010. 180 с.
7. Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Харків: ХНАУ, 2017. 272 с.
8. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2004. 212 с.
9. Зацерковний В. І. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
10. Клименко М. О. Основи та методологія наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Аграрна освіта, 2010. 351 с.
11. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. Основи досліджень: навч. посіб. 4-те вид., перероб. і допов. Київ: Професіонал, 2007. 240 с.
12. Когнітивне музикознавство: зб. ст. Харків: ХНУМ ім. І. П. Котляревського, 2014. Вип. 40. 776 с.

13. Котляревський І. А. Загальні основи науково-дослідної роботи: навч. посіб. Київ, 2008. 101 с.
14. Коханко О. М. Основи науково-педагогічних досліджень: навч. посіб. для студ. ВНЗ. Хмельницький: ХНУ, 2005. 254 с.
15. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Кондор, 2006. 206 с.
16. Методичні рекомендації до виконання та захисту магістерських робіт для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) освітнього ступеня магістр / уклад. Т. В. Дорошенко, Т. В. Скорик, В. С. Вергунова. Чернігів: НУЧК ім. Т. Г. Шевченка, 2018. 68 с.
17. Методичні рекомендації з написання та оформлення кваліфікаційних робіт у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) [Електронний ресурс] / уклад. Наталія Гудима. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2025. 57 с.
18. Методологія системного підходу та наукових досліджень: підручник / В. А. Рач та ін. Луганськ: СЛУ ім. В. Даля, 2013. 251 с.
19. Науково-дослідна робота магістрантів: навч. посіб. / уклад. Н. Н. Чайченко, О. М. Семеног, Л. М. Артюшкіна, О. М. Рудь. Суми: СОІППО, 2011. 72 с.
20. Прийменко О. С. Академічна доброчесність: навч. програма. Спец. 025 «Музичне мистецтво». Харків, 2017. 20 с.
21. Романчуков В. І. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 254 с.
22. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень. Київ, 2007. 317 с.
23. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ: Знання, 2005. 309 с.
24. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2004. 208 с.
25. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. Київ: Знання, 2006. 307 с.
26. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Київ: Знання-Прес, 2003. 295 с.
27. Юрченко С. О., Юрченко О. Є. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2017. 204 с.

Перелік нормативних документів

1. Закон «Про вищу освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон "Про освіту". URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Методичні рекомендації з написання та оформлення кваліфікаційних робіт у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція). URL: <https://drive.google.com/file/d/1r34CnwTkyG4C6OKMh2YdjoFdBi6kCUIk/view>
4. Методичні рекомендації з перевірки курсових, дипломних / кваліфікаційних робіт (проектів), дисертацій здобувачів вищої освіти К-ПНУ на рівень унікальності (нова редакція). URL: <https://drive.google.com/file/d/1-7jl3UaRr8EO9TN95FkegcmpECfJSn2/view>
5. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va3276_09-10
6. Національна рамка кваліфікацій, 2011. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
7. Перелік галузей знань і спеціальностей, 2015. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
8. Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція). URL: https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSIMUozdmc2Ti0xY3MzMS1hbjlXLVVQSDZmNjU4/view?resourcekey=0-WAE6ceQZqhHelYoJoPZ3Kg
9. Положення про атестацію та організацію роботи екзаменаційної комісії у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція). URL: <https://drive.google.com/file/d/1tHg3tKyySlq2GCIBk5ZDIUbsWKxQ42dr/view>
10. Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (нова редакція). URL: <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>
11. Про затвердження Переліку спеціалізацій спеціальності та пряму підготовки «Музичне мистецтво», за якими може одночасно здійснюватися підготовка фахівців у вищих навчальних закладах сфери куль-

тури. Наказ Міністерства культури України від 26.06.2014 р. № 492, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 8 липня 2014 року за № 786/25563. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0786-14#Text>

12. Стандарт вищої освіти України із галузі знань 025 Мистецтво, спеціальності 025 Музичне мистецтво для другого (магістерського) рівня вищої освіти (Наказ МОН України від 04.03.2020 № 368). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/03/025-myzichne-mystectvo-M.pdf>

Рекомендовані інтернет-ресурси

1. Перелік наукових фахових видань. URL: <https://mon.gov.ua/news/mon-opryliudnylo-onovlenyi-perelik-naukovykh-fakhovykh-vydan-ukrainy-katehorii-b> (accessed: 17.06.2026)
2. Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
3. ORCID. URL: <https://orcid.org/>

13. ДОДАТКИ

Додаток А

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Згідно з ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
<i>Книги: Один автор</i>	1. Дичківська О. О. Інноваційний менеджмент: конспект лекцій. Київ: ДІА, 2018. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Історія України. Львів, 2017. 153 с. 3. Лазор О. Я. Державне управління у сфері реалізації екологічної політики в Україні: організаційно-правові засади: монографія. Львів: Ліга-Прес, 2003. 542 с. 4. Ваш О. М. Етика: навч.-метод. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2018. 104 с. 5. Гурманова Л. І. Релігієзнавство: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. та допов. Київ: ЦУЛ, 2017. 193 с.
<i>Два автори</i>	1. Мартиненко З. Е., Макар І. В. Управління підприємством: теоретико-методичні засади: монографія. Харків: Щедра садиба плюс, 2017. 296 с. 2. Палеха В. І., Карпова П. В. Менеджмент організацій: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 120 с. 3. Білоус С. І., Корнійчук В. П. Філософія освіти: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2016. 176 с. 4. Мороз І. С., Василенко Н. Ю. Маркетинг: конспект лекцій. Київ: Молодь, 2016. 102 с. 5. Вердіна С. А., Волков А. А. Контролінг: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 131 с. 6. Вердіна С. А., Волков А. А. Контролінг: навч. посіб. Вид. 3-тє., переробл. та допов. Херсон, 2017. 212 с.

1	2
<i>Три автори</i>	1. Тарнавська Г. Я., Марценюк Н. С., Герасимова Т. М. Фінанси: навч. посіб. Львів: Магнолія 2006, 2017. 412 с. 2. Пустовенко В. В., Максименко І. Л., Яким А.С. Безпека життєдіяльності: монографія. Харків: ХНПУ, 2017. 348 с.
<i>Чотири автори</i>	1. Гуревич Д. Т., Чекан О. С., Грибан О. М., Макарова В. В. Інновації: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 389 с. 2. Бікулов Д.Т, Чкан А.С., Олійник О.М., Маркова С.В. Менеджмент: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 84 с.
<i>П'ять і більше авторів</i>	1. Операційний менеджмент: підручник / С. М. Поплавська та ін. Київ: ЦУЛ, 2011. 267 с. 2. Охорона праці: навч. посіб. / О. І. Подольська та ін. 2-ге вид. Київ: ЦУЛ, 2017. 264 с. 3. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: станом на 10 жовт. 2017 р. / К. І. Мягченко та ін. ; за заг. ред. І. М. Ливанова. Київ: ЦУЛ, 2017. 428 с.
<i>Автор(и) та редактор(и)/упорядники</i>	1. Веретенко В. В. Міжнародний маркетинг: монографія / за заг. наук. ред. В. М. Марценюка. Київ, 2015. 374 с. 2. Бутенко М. П., Качур В. П., Петренко С. В. Психологія: навч. посіб. / за ред. М. П. Дутко. Київ: ЦУЛ, 2017. 332 с. 3. Дахно І.І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ: ЦУЛ, 2015. 560 с. 4. Бутко М.П., Неживенко А.П., Пепа Т.В. Економічна психологія: навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ: ЦУЛ, 2016. 232 с.
<i>Без автора</i>	1. 30 років історичному факультету: історія та сьогодення (1986-2016): ювіл. вип. / під заг. ред. В.В. Черепані. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 340 с. 2. Етнографія: конспект лекцій / за заг. ред. В.І. Гарапка; уклад. А.І. Гарапка. Київ: ЦУЛ, 2018. 320 с. 3. Міжнародні відносини: монографія / за ред. М.А. Березовського. Київ: ЦУЛ, 2016. 162 с. 4. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / за ред.: П.О. Бедрія, О.О. Петренка. Одеса: ОНУ, 2015. 306 с. 5. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / за заг. ред. Т.А. Тарнавського. Київ: ЦУЛ, 2016. 186 с. 6. Підготовка фахівців у ВНЗ в умовах реформування вищої освіти: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Мукачєво, 4-5 жовт. 2018 р. Мукачєво: МДУ, 2018. 226 с. 7. Освіта в Україні: виклики модернізації: зб. наук. пр. / редкол.: П.М. Марценюк (відп. ред.) та ін. Київ: Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2017. 319 с. 8. Товарознавство / упоряд. В. Олексик. Київ, 2014. 804 с.

1	2
<i>Багатотомні видання</i>	1. Енциклопедія рослин / редкол.: І. М. Деркач та ін. Київ: ЦУЛ, 2016. Т. 8. 812 с. 2. Безруков В.Д. Поезія: 2 т. / ред. вид.: Л.Г. Мороз, А.Г. М'ягченко; авт. вступ. ст. А.В. Сипін. Київ; Мелітополь: НПУ ім. М. Драгоманова; МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2016. Т. 2. 206 с. 3. Новицький О.М. Твори: 4 т. / ред. вид.: Н.Г. Мозгова, А.Г. Волков; авт. вступ. ст. Н.Г. Мозкова. Київ; Мелітополь: НПУ ім. М. Драгоманова; МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2017. Т. 1. 382 с. 4. Бюджетна система України: історія, стан та перспективи: у 3 т. / Акад. прав. наук України. Львів: Право, 2012. Т. 2: Бюджетний менеджмент / заг. ред. Ю. П. Бубряка. 476 с. 5. Кучеренко Н. П. Казначейська справа: в 6 т. Київ: Право, 2016. Т. 3: Контроль у системі Державного казначейства. 432 с.
<i>Автореферати дисертацій</i>	1. Петров О. Г. Музикотерапія: автореф. дис. ... канд. псих. наук: 12.00.06. Київ, 2009. 40 с. 2. Поплавська С.Д. Формування готовності студентів медичних коледжів до комунікативної взаємодії у професійній діяльності: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Житомир: Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка, 2009. 22 с. 3. Козлова О. Г. Підготовка вчителя до інноваційної діяльності в системі післядипломної освіти: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01. Київ, 1999. 20 с.
<i>Дисертації</i>	1. Петрук Л. А. Дослідження статичного деформування складених тіл: дис. ... канд. фіз.-мат. наук: 01.02.04. Львів, 2004. 140 с. 2. Винниченко О. М. Контроль соціально-економічного розвитку промислових підприємств: дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.04. Київ, 2018. 344 с. 3. Дишко О.Л. Формування готовності бакалаврів з туризму до професійної взаємодії зі споживачами туристичних послуг: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Луцьк, 2016. 230 с. 4. Гавриш І.В. Теоретико-методологічні основи формування готовності майбутніх учителів до інноваційної професійної діяльності: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Харків, 2006. 563 с.
<i>Законодавчі та нормативні документи</i>	1. Конституція України: офіц. текст. Київ: КМ, 2015. 98 с. 2. Про вищу освіту: Закон України від 05.09.2016 р. № 2145-VIII. Голос України. 2016. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 48-49. Ст. 536. 4. Про освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2018. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2018). 5. Питання соціального забезпечення: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2017 р. № 1060. <i>Офіційний вісник України</i>. 2018. № 5. С. 430–443.

1	2
Законодавчі та нормативні документи	6. Про інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2019-2020 роки: Указ Президента України від 21.02.2018 р. № 43/2018. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2018. 23 лют. (№ 35). С. 10. 7. Про затвердження Вимог до оформлення кандидатської дисертації: наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2018 р. № 50. <i>Офіційний вісник України</i>. 2018. № 25. С. 139–141. 8. Інструкція щодо порядку оформлення і ведення особових справ отримувачів усіх видів соціальної допомоги: затв. наказом М-ва. праці та соц. політики від 19.09.2006 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2006. 19 верес. (№ 18). С. 15–16. 9. Деякі питання стипендіального забезпечення: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543.
Архівні документи	1. Лист Голови Спілки «Первоцвіт» Г. Ф. Петренка на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Поповича щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. ЦДАГО України (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г.Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В.А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. ЦДАГО України (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 3. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. 4. Наукове товариство ім. Шевченка. Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	1. Зернозбиральний комбайн: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, 01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с. 2. Спосіб лікування гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
Препринти	1. Марченко М. І., Кополович А. Д., Яким Б. М. Про точність визначення радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль: Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Федорченко Б. А., Смотрич В. Н. Радіаційне ушкодження матеріалів нейтронами джерела ННЦ ХФТІ / ANL USA з підкритичною збіркою, керованої прискорювачем електронів. Харків: ННЦ ХФТІ, 2006. 19 с.: іл., табл. (Препринт. НАН України, Нац. наук. центр «Харк. фіз.-техн. ін-т»; ХФТІ2006-4).

1	2
<i>Стандарти</i>	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
<i>Каталоги</i>	1. Прокопенко І. П. Каталог рослин для робіт з екодизайну / Донець. ботан. садок НАН України. Донецьк: Ле-бідь, 2005. 228 с. 2. Історична спадщина України: кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Петров, О. В. Олійник. Харків, 2000. 64 с.
<i>Бібліографічні показники</i>	1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності: бібліогр. показч. Вип. 2 / уклад.: О.В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала; Запорізький національний університет. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш: біобібліогр. показч. / уклад. В. Савчин. Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія; ч. 10). 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні: бібліогр. показч. / уклад.: Н.М. Загородна та ін.; наук. ред. Т.В. Марусик; відп. за вип. М.Б. Зушман. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування). 4. Лисодєд О.В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків: Одісей, 2003. 128 с.
<i>Аналітичний бібліографічний запис Складова частина видання (глави, розділу, статті) розділовий знак «дві навскісні риски» (//) замінюють крапкою, а відомості про документ (його назву), виділяють шрифтом курсив.</i>	
<i>Частина видання: книги</i>	1. Баймуратов М.А. Імплементация норм международного права та роль Конституційного Суду України у тлумаченні міжнародних договорів / М.А. Баймуратов. <i>Михайло Баймуратов: право як буття вченого</i>: зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М.О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю.О. Волошин. Київ, 2009. С. 477–493. 2. Гетьман А.П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять лет с экологическим правом: избранные труды</i>. Харьков, 2013. С. 205–212. 3. Коломоець Т.О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України: підручник</i> / за заг. ред. Т.О. Коломоець. Київ, 2009. С. 195–197. 4. Алексєєв В.М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i>: монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.

1	2
Частина видання матеріалів конференцій (тези доповіді)	1. Лалак Н. В. Шляхи підвищення мотивації молодших школярів до навчання. <i>Анотовані результати науково-дослідної роботи інституту педагогіки за 2011 рік</i>: збірник тез повідомлень, Київ, 2012. С. 202–203. 2. Максименко Д. В. Методи оперативної діагностики виробничої діяльності підприємства. <i>Зростання ролі бухгалтерського обліку в сучасній економіці</i>: збірник тез та доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 21 лютого 2013 р.). Київ, 2013. С. 331–335. 3. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини XX століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i>: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 4. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i>: матеріали III регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.
Частина довідкового видання	1. Павлик І. М. Право інтелектуальної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 683. 2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. <i>Основи педагогіки освіти</i>: словник термінів / за ред.: Т. О. Дмитрука, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55. 3. Сірий М.І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.
Частина видання: продовжаного видання	1. Коломоець Т.О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46. 2. Левчук С.А., Хмельницький А.А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С.153–159. 3. Левчук С.А., Рак Л.О., Хмельницький А.А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218. 4. Тарасов О.В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.

1	2
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	1. Кучеренко О. О. Конституційні права людини і громадянина. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92. 2. Коваль Л., Коваль П. Переваги дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5. 3. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2017. Vol. 18, No 2. P. 109–118. 4. Андрощук І.В. Взаємодія як педагогічна категорія. <i>Педагогічний дискурс</i>. 2013. № 14. С. 15-19. 5. Андрущенко В.П. Модернізація педагогічної освіти України в контексті Болонського процесу. <i>Вища освіта України</i>. 2004. № 1. С. 5-9. 6. Бех І. Виховні закони у благодійному житті особистості. <i>Рідна школа</i>. 2011. № 6. С. 39-42. 7. Дем'яненко Н.М. Самостійна робота магістрантів в умовах модульного навчання: організація і управління. <i>Вища освіта України</i>. 2011. № 3. Т.1. С. 8-81.
Електронні ресурси	1. Україна очима дітей: фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). 2. Хміль А. А. Функції державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://sej.org.ua/5_2017/32.pdf 3. Хміль І. О. Шляхи подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2016. № 3. С. 20–27. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf (дата звернення: 15.11.2017). 4. Яцків Я.С., Маліцький Б.А., Бублик С.Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років XX століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т.12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006

**Зразок оформлення титульного аркуша кваліфікаційної
(магістерської) роботи**

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет педагогічної освіти і мистецтва
Кафедра музичного мистецтва

Кваліфікаційна робота
на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»
з теми

Виконав: здобувач вищої освіти
освітньої програми Середня освіта
(Музичне мистецтво)
спеціальності 014 Середня освіта
(за предметними спеціальностями
(Мистецтво. Музичне мистецтво)
спеціалізації: магістр середньої освіти
(Мистецтво. Музичне мистецтво).
Іванюк Василь Васильович

Науковий керівник: **Гончарук І. І.**,
доктор педагогічних наук, професор

Рецензент: **Кравчук В. В.**,
кандидат педагогічних наук, доцент

Кам'янець-Подільський, 2026

Зразок оформлення змісту кваліфікаційної роботи

ЗМІСТ

Вступ	СТ.
Перелік умовних скорочень.....	СТ.
РОЗДІЛ I. Назва розділу	СТ.
1.1. Назва підрозділу	СТ.
1.2. Назва підрозділу	СТ.
1.3. Назва підрозділу	СТ.
Висновки до першого розділу	СТ.
РОЗДІЛ II. Назва розділу	СТ.
2.1. Назва підрозділу	СТ.
2.2. Назва підрозділу	СТ.
2.3. Назва підрозділу	СТ.
Висновки до другого розділу	СТ.
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	СТ.
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	СТ.
ДОДАТКИ.....	СТ.

Структура рецензії

Рецензія на кваліфікаційну (магістерську) роботу магістранта

(прізвище, ім'я та по батькові)

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

1. Тема роботи.
2. Актуальність теми.
3. Наявність новизни.
4. Відповідність змісту роботи її плану.
5. Ступінь розкриття теми роботи.
6. Ілюстрованість роботи (наявність розрахунків, таблиць, схем, діаграм, тощо).
7. Якість оформлення роботи.
8. Відповідність роботи спеціальності:
9. Недоліки.
10. Загальний висновок: допускається чи не допускається робота до захисту, якої оцінки вона заслуговує.

Рецензент:

кандидат (доктор) _____ наук, доцент
(професор) кафедри _____

Іван ІВАНЮК

« _____ » _____ 20__ р.

Примітка: Якщо рецензент працює не в КПНУ, то необхідно завірити його підпис у відділі кадрів за місцем роботи.

Зразок відгуку

ВІДГУК
на кваліфікаційну роботу магістранта

(прізвище, ім'я та по батькові)

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

1. Тема роботи.
2. Актуальність теми.
3. Наявність новизни.
4. Відповідність змісту роботи її плану.
5. Ступінь розкриття теми роботи.
6. Ілюстрованість роботи (наявність розрахунків, таблиць, схем, діаграм, тощо).
7. Якість оформлення роботи.
8. Відповідність роботи спеціальності.
9. Недоліки.
10. Загальний висновок: допускається чи не допускається робота до захисту, якої оцінки вона заслуговує.

Науковий керівник:

кандидат (доктор) _____ наук, доцент

(професор) кафедри _____

Іван ІВАНЮК

" _____ " _____ 20__ р.

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Навчальне електронне видання

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ
(МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ**

для здобувачів другого рівня вищої освіти денної
та заочної форм навчання зі спеціальності
**А4. Середня освіта (за предметними спеціальностями), предметної
спеціальності А4.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)**

Електронне видання

Укладач:

ЛАБУНЕЦЬ Віктор Миколайович,
*доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри музичного мистецтва
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*

Підписано 17.06.2026. Гарнітура «Arial».
Об'єм даних 1,3 Мб. Обл.-вид. арк. 2,6. Зам. № 1264.

Видавець і виготовлювач – Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка, вул. Огієнка, 61, м. Кам'янець-Подільський, 32300
Свідоцтво про внесення до державного реєстру суб'єктів видавничої справи
серії ДК № 3382 від 05.02.2009 р.